

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PA-
ZARTESİ GÖNLERİ ÇIKARILIR İL-
GİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE
PARASIZ GÖNDERİLİR.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLA
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 25

17 EYLÜL 1962

SAYI: 1221

GENELGE:

HALK EĞİTİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 428-2391

27-8-1962

6012

Konu: Halk eğitimi çalışmalarının ve-
rimli olması, çalışmalarda bir-
lik ve beraberliğin sağlanması h.

VALİLİKLERE

Halkımızı kısa zamanda okur-yazar hale getirmek, vatandaşlara Atatürk devrimlerinin anlamını kavratmak, Cumhuriyet ve demokrasi esaslarını öğretmek, yurttaşların çalışma güçlerini artırmak, yaşayış seviyelerini yükseltmek, millî ve insanî meziyetlerini geliştirmek, lüzumlu vatandaşlık ve meslek bilgilerini kazandırmak, boş zamanlarını faydalı ve güzel bir şekilde kullanma yollarını göstermek... gibi konuları kapsayan halk eğitimi çalışmaları yurdumuzun her yerinde yapılmaktadır.

Halk eğitimi çalışmalarındaki esaslar Bakanlığımız Plânlama Kurulunda tesbit edilmiş, Koordinasyon Kurulundan geçirilmiş ve 7. Millî Eğitim Şûrası'nın incelemesine sunulmuştur.

Çalışmalarda birlik ve beraberliği sağlamak ve bir ışık tutmak amacıyla, 7. Millî Eğitim Şûrası'na kabul olunan "Halk eğitiminin tanımı, önemi, amaçları, ilkeleri, konuları, iş bölümü, araçları, kurumları ve eleman yetiştirme" ye ait esaslar aşağıya çıkarılmıştır.

Çevrenin ihtiyaç, imkân ve özellikleri de gözönünde bulundurulmak suretiyle, iliniz ve çevresindeki halk eğitimi çalışmalarının bu ışık ve esaslar dahilinde yürütülmesini rica ederim.

N. Adil Erkman

Millî Eğitim Bakanı a.

HALK EĞİTİMİ

Tanımı, Önemi, Amaçları, İlkeleri,
Konuları, İş Bölümü, Araçları,
Kurumları, Eleman Yetiştirme

I — Halk Eğitiminin Tanımı:

Halk eğitimi, yurttaşların çalışma gücünü artırmak, yaşayış seviyesini yükseltmek, millî ve insanî meziyetlerini geliştirmek amacıyla, okul eğitimi dışında veya yanında yapılan eğitim ve öğretim çalışmalarıdır.

II — Halk Eğitiminin Önemi:

Okul eğitiminin boş bıraktığı alanları doldurmak, onun eksiklerini tamamlamak ve milletçe ilerlemeye yardım etmek üzere geniş ölçüde bir halk eğitimi çalışmasını zarurî kılan sebepler şunlardır:

A) Halkımızın oldukça büyük bir kısmı okur-yazar değildir, bunların çoğu mecburî öğrenim çağı dışındadır. Bugünkü medenî oluştta bir demokrasi hayatında herkes için okur-yazarlık şarttır.

B) Bir kısım yurttaşlarımız yeteri kadar Türkçe bilmemektedir. Bunların da millet bütünlüğü içinde gereği gibi kaynaşmaları ve yurttaşlık görevlerini hakkiyle yapmaları Türkçeyi iyi öğrenmelerine ve benimsemelerine bağlıdır.

C) Bazı yurttaşlarımız, okur-yazar olmakla beraber, muhtelif derecede okul eğitiminden çeşitli sebeplerle zamanında faydalanamamışlardır. Bu yurttaşlara işlerinin müsait olduğu zamanlarda, yaş kaydı gözetilmeksizin, kabiliyetleri ölçüsünde yetiştirme ve millî hayata daha güçlü ve verimli katılma fırsatı verilmelidir.

D) Okul eğitimi görmüş yurttaşların hızla değişen bilimsel, teknolojik ve sosyal şartlara göre yeni bilgilerle donatılması, açılan yeni çalışma ve araştırma alanlarında hızlanmalarına yardım edilmesi gereklidir.

E) Hayat boyunca lüzumlu bütün bilgi, hüner ve davranışların okulda kazandırılmasına imkân yoktur. Bunlardan bir kısmı ancak ihtiyaç ve ilgi duyulduğu zamanlarda kazandırılabilir.

Özellikle eğitici görevi çok önemli olan kadının aile içinde, ekonomik ve sosyal hayatta görevini tam yapması için iyi yetiştirilmesi, devamlı olarak desteklenmesi ve korunması lâzımdır.

F) Okulu bulunmayan çeşitli işlere adam yetiştirmek ve böylelikle yurttaşların iş hayatına yetişkin olarak, verimli bir şekilde katılmalarını sağlamak gerekir.

G) Çeşitli üretim alanlarında çalışan yurttaşların uygulamakta olduğu eksik ve yanlış usul ve inanışların düzeltilmesine, problemlerin çözülmesine ve işlerin daha verimli bir hale gelmesine yardım edilmelidir.

H) Halk sağlığının korunması ve millî gücün artırılması bütün yurttaşlara sağlıklı bir çevrede sağlıklı yaşama ve alışkanlıklarının kazandırılmasına ve kendilerinin çeşitli yanlış inanışlardan kurtarılmasına bağlıdır.

İ) Millî varlığımızın temeli olan Atatürk Devrimlerini ve Cumhuriyet esaslarını bütün yurttaşlara kavratmak ve sindirmek, demokratik yaşayış düzenini benimsetmek ve kökleştirmek; millî birlik ve dayanışmayı pekleştirmek, beslemek ve devamlı kılmak; kutsal değerlerden millî birlik unsuru olarak faydalanmak; millî savunma gücümüzü arttırmak ve geliştirmek lâzımdır.

J) Güzel sanatlar, spor ve eğitsel eğlencelerden bütün yurttaşların gereği gibi faydalanmalarına yardım edilmelidir.

K) Yurttaşların teşebbüs kabiliyetini geliştirmek; çeşitli çalışmalarına kılavuzluk etmek lâzımdır.

L) Yurttaşları geri düşünce ve inanışlardan kurtarmak; zararlı yayın ve propagandalardan korumak; kendilerine bilimsel düşünme ve doğruyu seçme yeteneğini kazandırmak gerektir.

M) Kamu hizmeti gören örgüt ve kurumların işbirliği yaparak daha düzenli, bilgili ve verimli bir şekilde çalışmalarını; bu hizmetlerden yurttaşların kolaylıkla ve eşitlikle faydalanmaları sağlanmalıdır.

Bütün bu hususlar ancak sistemli bir halk eğitimi ile gerçekleştirilebilir.

III — Halk Eğitiminin Başlıca Amaçları:

A) Halkımızı okur-yazar hale getirmek ve yetiştirmek,

B) Vatandaşlara Atatürk Devrimlerinin mânasını kavratmak, Cumhuriyet esaslarını öğretmek, Demokratik yaşayışa benimsetmek ve yurt ölçüsünde kökleştirmek, demokratik yaşayışın temeli olan hür disiplin, karşılıklı anlayış, sevgi, saygı ve hoş görürlük hislerini geliştirmek, gerekli vatandaşlık bilgilerini kazandırmak.

C) Vatandaşlara aile, toplum hayatı ve sağlık hakkında temel bilgi ve alışkanlıklar kazandırmak.

D) Vatandaşlara bilimsel düşünme, plânlı ve metotlu çalışma alışkanlıkları kazandırmak.

E) Vatandaşların mesleklerini iyi seçmelerine, meslek edinmelerine ve işlerinde ilerlemelerine yardım etmek.

F) Teknoloji merkezlerinin kurulmasını sağlamak.

G) Vatandaşlara ihtiyaçlarını sezdirek kendilerinde öğrenme, daha ileri ve daha iyi bir hayat seviyesine ulaşma isteği uyandırmak; problemlerini kavramalarına, çözmelerine ve bu yönde teşkilatlanmalarına yardım ve kılavuzluk etmek.

H) Halka boş zamanlarını faydalı ve güzel bir şekilde kullanma yollarını göstermek.

İ) Vatandaşları millî ve toplumsal meselelerimizle ilgilendirmek ve ilgilerini canlı tutmak.

J) Dil, ilke ve ülkü birliğini sağlamak, millî değerlerimiz ve kültürümüzle vatandaşları devamlı olarak beslemek; estetik duygu ve zevklerini geliştirmek.

K) Vatandaşların her alanda yaratıcı kabiliyetlerini ve teşebbüs güçlerini geliştirmek.

L) Vatandaşların batı uygarlığını benimsemesine ve hür milletlerle dayanışma lüzumunu kavramalarına yardım etmek.

M) Vatandaşlara yurdumuzu, u'usumuz, bütün değerleri, özellikleri, imkân ve kaynaklarıyla tanıtmaya çalışmak.

N) Köylerimizi ve kentlerimizi rahat yaşanır bir çevre haline getirmek.

O) Vatandaşların sağlam bir bedene ve sağlam bir kafaya sahip olmaları için gerekli bilgi ve alışkanlıkları kazandırmak.

IV — Halk Eğitiminin İlkeleri:

Halk eğitiminin başlıca ilkeleri şunlardır:

A) Millî varlığımızı tutucu, koruyucu; millî birlik ruhunu geliştirici ve millî savunma gücümüzü arttırıcı olmalıdır.

B) Çalışma yöntemlerinde ve bütün davranışlarında ülkücülük, gerçekçilik ve bilimcilik esas olmalıdır.

C) Çalışmalarda başlangıç noktası halkın ihtiyacı ve isteği olmalı, mümkün olduğu kadar kararı kendileri vermelidir. Gerektiğinde halkın kendi ihtiyaçlarını sezmesine yardım edilmelidir.

D) Plânlama ve uygulama, ön inceleme, araştırma ve denemelere dayanmalıdır.

E) Çalışmalarda halk, fert ve topluluk olarak, teşebbüsü ele almalı, Devlet uyarıcı, yol gösterici ve destekleyici durumda bulunmalıdır.

F) Acele çözüm bekleyen, verimi az masrafla ve kısa zamanda alınacak olan, başka çalışmalara basamak teşkil eden işlere öncelik verilmelidir.

G) Plânlama ve uygulamada, kısa zamana çok iş sığdırılması esas olmalıdır.

H) Çalışmalar söze değil işe dayanmalıdır.

I) Mahallî öncülerden faydalanmalı, öncü olabilecek kimseler aranıp bulunmalı ve yetişmelerine yardım edilmelidir.

J) Halkta mevcut bilgi, tecrübe ve değerler çalışmalara başlangıç olmalıdır.

K) Çalışmaların halkı faydalandırıcı ve ilerletici olmasına dikkat edilmelidir.

L) Eğitilen halkın, çalışmaların değerlerini ve kendisine sağladığı faydaları anlamasına yardım edilmelidir.

M) Çalışmalar devamlı olarak ve yapıcı bir davranışla denetlenmeli, değerlendirilmeli ve geliştirilmelidir.

N) Başarılı deneme ve çalışma sonuçları, birer örnek olarak yurt ölçüsünde yayımlanmalıdır.

O) İşler, resmî ve özel örgüt, kurum ve topluluklarla kişiler arasında rasyonel bir şekilde bölünmeli; resmî örgütlerin hem kendi aralarında, hem de özel örgütler ve halk ile işbirliği yapımları sağlanmalıdır.

P) Genel plân yanında bölgesel ve yerel ihtiyaca uygun plânlar da yapılmalıdır. Bölgesel ve yerel plânları ilgili halk ve kuruluşlar yapmalı, halk eğitimcisi uzmanlar bu plânların hazırlanmasına yardım etmelidir.

R) Çalışmalarda karşılıklı dayanışma ve sevgi esas olmalıdır.

S) Çalışmalar bütün millete mal edilmelidir. Bu yönde resmî ve özel bütün kurum ve varlıklardan faydalanılmalıdır.

T) Çalışmaların partililik çalışmaları dışında tutulması esas olmalıdır.

U) İşler, esas itibarıyla, mahallin ve ilgili kişilerin maddî ve manevî imkânları ile yürütülmeli; gerektiğinde Devletçe desteklenmelidir.

V — Halk Eğitiminin Konuları:

A) Okuma-yazma, temel ve genel bilgi eğitimi:

1. Okuma-yazma bilmeyen vatandaşların okur-yazar duruma getirilmesi ve

kendilerine basit temel bilgiler verilmesi ve geliştirilmesi bu arada Türkçeyi az bilen vatandaşlara Türkçe öğretilmesi. Bunun için özel metodların geliştirilmesi, özel ders kitapları ile öğretim kılavuzlarının hazırlanması.

2. Okur-yazar duruma gelmiş vatandaşlara gerekli sağlık, fen, vatandaşlık bilgileri ile sosyal bilgilerin kazandırılması. Bunlardan isteyenlere ilkökul bitirme imtihanlarına hazırlayıcı çalışmalar yapılması.

3. İlkokul diploması almış olanlardan isteyenlere orta dereceli okulların imtihanlarına hazırlayıcı çalışmalar yapılması.

4. Orta dereceli okul diploması almış olanlardan isteyenlere boş zamanlarında yüksek öğrenim yapmak imkânlarının hazırlanması.

B) İşe hazırlama ve iş içinde geliştirme eğitimi:

1. Testlerle kabiliyetlerin belirtilmesi,

2. İş bulma ve işe yerleştirme çalışmalarında işbirliği yapılması,

3. Tarımla ilgili kursların açılması,

4. Sanat kursları açılması,

5. Meslek kursları açılması,

6. Güçlükleri gidermeğe ve işi iyileştirmeye, eğitim yolu ile yardım edilmesi,

7. Geliştirme kursları açılması,

8. Toplantılar ve seminerler tertip edilmesi,

9. Üretimle ilgili sergiler, yarışmalar vb. faaliyetlerin teşvik edilmesi,

10. Kooperatifler kurulmasına yardım edilmesi,

11. İnceleme ve araştırma merkezleri kurulmasının teşvik edilmesi.

C) Toplum eğitimi:

1. Halkın, beden, ev ve çevre temizliği eğitiminin geliştirilmesi,

2. Beslenmenin iyileştirilmesine çalışılması,

3. Hastalıklardan korunma yollarının öğretilmesi,

4. Çocuk ve hasta bakımı bilgilerinin verilmesi,

5. Çeşitli sporların, spor niteliğindeki oyunların ve izciliğin geliştirilmesi,

6. Güzel sanatlarda kabiliyeti görülenlerin geliştirilmelerine yardım edilmesi,

7. Halk sanat eserlerinin derlenmesine ve bunlardan halkın faydalanmasına yardım edilmesi,

8. Halk sanatlarının geliştirilmesi ve tanıtılmasına çalışması,

9. Güzel sanatlar alanındaki çalışmaların teşvik edilmesi ve desteklenmesi, bu sanatlardan halkın faydalandırılması,

10. Tabiat güzelliklerinin tanıtılmasına ve sevdirmesine, toprak aşınmasının önlenmesi için gerekli eğitimin yapılmasına, orman ve ağaç sevgisinin aşılanmasına çalışılması,

11. Giyim kuşam ev ve çevre güzelliğini sağlayıcı çalışmaların yapılması,

12. Lâyiklığın ne olduğunun halka anlatılması,

13. Halkın din, mezhep ve inanış ayrılıklarını hoş görmeye alıştırılması, bâtıl inançlardan kurtarılması için çalışmalar yapılması,

14. Bitkileri, hayvanları sevmeye ve koruma alışkanlıklarının kazandırılmasına çalışılması,

15. Halkın çeşitli yardım duygularının geliştirilmesi,

16. Kanunlara, büyüklere, din ve ah-

lâk kurallarına saygı duygularının geliştirilmesi,

17. Aile ve eğitim ocaklarına, mesleğine, vatanına ve insanlığa bağlılığın geliştirilip kuvvetlendirilmesi,

18. Sosyal bünyeye zarar veren her çeşit kötü alışkanlıkların giderilmesine çalışılması,

19. Boş zamanların değerlendirilmesi maksadiyle, toplantılar, törenler, temsiller, millî oyunlar, konserler, sergiler gibi faaliyetler üzerinde önemle durulması,

VI — Halk Eğitimi çalışmalarında İş Birliği ve İşbirliği:

1. Halk eğitimi ile ilgili bakanlıklar, daireler, kurum ve örgütler tarafından yapılmakta olan halk eğitimi çalışmalarında işbirliği yapılması,

2. Halk eğitiminde yapılacak işbirliğinin:

A) Önce Millî Eğitim Bakanlığı daireleri, sonra diğer bakanlıklar, daireler, dernekler ve örgütler arasında sağlanması,

B) Yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya (düşey) ve aynı seviyedeki daire ve örgütler arasında (yatay) olarak iki taraflı yürütülmesi,

C) Resmî, —özel, merkezî— mahallî, büyük-küçük kuruluşlar arasında fark gözetilmeksizin yapılması,

D) Taraflar arasında hazırlanacak protokollerle gerçekleştirilmesi,

E) Ortaklaşa olan ana konulardakilere öncelik verilmesi esasına göre zaman, enerji ve para israfını önleyecek şekilde düzenlenmesi.

3. Millî Eğitim Bakanlığının ilgili daireleri ve halk eğitimi ile uğraşan diğer bakanlıklar, dernekler, kurum ve örgütler tarafından yapılacak çalışmaların, bugünkü durumu dikkate alınarak, ilişik şemada örnek olarak gösterilen iş bölümüne göre ele alınarak işlenmesi.

VII — Halk Eğitiminde Araçlar ve Kurumlar:

A) Araçlar:

Yayın da dahil olmak üzere kitleye hitabeden başlıca halk eğitimi araçları şunlardır:

1. Halk Eğitimi yayınları:

Halk eğitimi yayınları, muhteva, hitabettiği seviye bakımından üç büyük grupta toplanır:

a) Halk dersanelerinde eğitim ve öğretim aracı olarak kullanılmak maksadiyle yayınlanan; okur-yazar olmayanlara, okuma-yazma mekanizmasının teknik yönünü kavratacak, süratli ve anlamlı okuma yeteneğini geliştirecek kitaplar, broşürler ve halk dersanelerinde eğitim ve öğretim görevi alanlara mahsus, klavuz kitaplardan,

b) Bu gruptaki yayınlar, ilkökul derecesinde öğrenim yapmış, halk dersanelerini bitirmiş veya okuma-yazma tekniğini askerde kazanmış olanların bu yetenekleri kaybetmemelerine hizmet edecektir. Ayrıca fertlerin okuma zevkini geliştirecek, pratik bilgiler kazandıracak, görüş ufuklarını genişletecektir.

c) Aydınlarla hitabeden bu gruptaki yayınlar, memleket realitelerine, geniş halk kitlelerini yakından ilgilendiren genel konulara yer verecektir.

Atatürk inkılaplarının ve Cumhuriyet esaslarının, müsbet düşüncenin yurdun en ücra köşesine kadar ulaşması, milletimizin

her ferdi tarafından bilinmesi ve benimsenmesi, yukarıda bahsi geçen yayınlarımızın temel amacı olacaktır.

Bir halk yayınının özellikleri olarak, halkın seviyesine uygunluğu, en az iki renkle resimlendirilmiş olması, iri puntolu harflerle dizilmesi, ikinci hamur kâğıda basılması ve 1-4 formadan kalın olmaması dikkate alınmalıdır.

Muhteva ve şekil bakımlarından çeşitli seviyelere hitabeden, okuma zevkini ve tekniğini kazandıran, hayati, meseleli ve teknik bilgiler veren halk yayınlarının yalnız kitaplıklarda ve okuma odalarında değil, geçici toplulukların bulundukları yerlerde, yayla ve sayfiyelerde, vapur, dernek ve otellerde bulundurulması maksadıyla kitaplıkların kurulması, buralarda da günlük gazete ve dergilerin bulundurulması ve satılması, yayın sergilerinin açılması üzerinde önemle durulmalıdır.

Ayrıca her yıl film, öğretici film, diya ve kısa filmin geliştirilmesinin ve halk romanı, halk piyesi, halk destanı, temel, dinî ve meslekî bilgi veren örnek kitapların yazılması teşvik edilmeli, bunlar için ödüller verilmeli, yarışmalar tertip edilmelidir.

Güzellik zevkini aşılacak reproduksiyonlar, plâklar ve neşriyatın yapılmasına çalışılmalıdır.

2. Film ve diya pozitifler:

Bu konuda alınabilecek tedbirler:

a) Öğretici film teşkilâtını her türlü vasıta ve araçlarla teçhiz ederek köy toplumlarına kadar ulaştırılması, bilhassa oralarda faaliyet göstermeleri sağlanmalıdır.

b) Sinemalarda her seansta oynatılması mecburi olan kısa öğretici filmlerin gösterilmesi imkânları aranmalıdır.

c) Sinemalarda muayyen aralıklarla öğretici ve eğitici film seansları düzenlenmelidir.

d) Film ithalatçılarının yabancı film kurumlarından satın aldıkları filmler meyânında verilen ve halen depolarında istif edilmiş bulunan kısa eğitici filmlerin, halk eğitimi alanında faydalanılmak üzere, kendilerinden alınarak veya sinema seansları uzatılarak bunların da gösterilmeleri sağlanmalıdır.

e) Her yıl özel teşebbüs tarafından çevrilen ve sanat değeri en üstün film, en başarılı öğretici film için millî çapta birer mükâfat ihdas edilmelidir.

3. Radyo:

Radyo, tesir alanının genişliği ile halk eğitiminin önemli bir aracıdır. Bu konuda halli gereken önemli bir mesele ucuz halk tipi radyoların memlekette yapımı ve piyasaya bol miktarda sürülmesidir. Yeni çıkan transistörlü radyolar, köylerimiz için ideal radyo tipidir. Radyo konusunda yapılacak önemli işlerden biri de geniş kütleleri hedef tutan eğitici ve öğretici programlarda kullanılan dilin halk seviyesinde olmasıdır.

Radyo ile ilgili olarak yapılabilecek diğer işler şunlardır:

a) Mevcut radyo istasyonlarından halk eğitimi alanında daha geniş şekilde faydalanmak üzere işbirliği yapmak,

b) Eğitici plâk ve bandlar hazırlanarak radyolarda yayımlamak. Bilhassa müzik yayınlarında halk ve batı klâsik müziğine yer vermek.

4. Diğer araçlar:

a) Karagöz sadece güzel sanatlar ve

tiyatro konusu değildir. Halk eğitimi için karagözcü yetiştirilebilir. Böylece gönüllüler vasıtasıyla ucuz ve zevkli bir halk eğitimi faaliyetine geçilebilir. Karagözcü kursları ile ucuz karagöz malzemesi ve karagöz repertuarı hazırlanarak böyle bir program süratle gerçekleştirilebilir.

b) Gezici tiyatro, müze, bando, sergi ve kukladan faydalanılmalı ve bunun için gerekli ekipler teşkil edilmelidir.

B) Kurumlar:

1. Halen doğrudan doğruya halk eğitimi çalışmaları için il ve ilçe merkezlerinde (Halk Eğitimi Merkezleri), köylerde (Halk Okuma Odaları) kurulmaktadır. Günden güne sayıları çoğalmakta olan bu kurumlar yürürlükte olan yönetmeliklerin ve verilen direktiflerin ışığı altında mahallî imkânları da katarak, gerçek mânada işler kurumlar haline gelmeleri sağlanmalıdır.

2. Halk eğitimi çalışmalarında başta okul binaları olmak üzere her çeşit resmî ve gayri resmî binalardan faydalanma cihetine gidilmelidir.

VIII — Eleman Yetiştirme:

A) Halk eğitiminde genel, meslekî, iş, endüstri, ekonomik hizmetler, halk sağlığı, eğlence ve spor alanlarında çalışanların ve halk eğitimcilerinin yersel gönüllü önder ve öncülerin yetiştirilmesi maksadıyla çeşitli seviye ve cinsten kurs ve seminerlerin açılması.

B) Ayrıca halk eğitimi ile ilgili kamu görevlileri ve halk eğitimi ile ilgili dernek ve teşekkül elemanları için de çeşitli kurs ve seminerlerin açılması.

C) Öğretmen okullarında müstakil halk eğitimi derslerinin verilmesi ve bilhassa deneme projelerinin uygulanması, meslekî ve teknik öğretim okullarında bu alanda çalışacaklar için gerekli metod ve tekniklerin kazandırılması.

D) Halk eğitimi alanında yabancı memleketlere eleman gönderilmesi ve bu memleketlerden eleman getirilmesi.

IX — Halk Eğitiminde İş Bölümü:

Bakanlığımız daireleriyle diğer bakanlıkların bugünkü kuruluş bünyeleri dikkate alınarak yapılacak halk eğitimi çalışmalarında örnek olarak gösterilen iş bölümü şeması:

A) Millî Eğitim Bakanlığı'nda:

1. Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün doğrudan doğruya yöneteceği işler:

- Okuma — yazma öğretimi,
- Yayın yolu ile temel kültür eğitimi,
- İnceleme, araştırma ve belge toplama işleri,
- Halk eğitimi merkezlerinin idaresi,
- Bölge teknoloji merkezlerinin kurulmasına çalışılması,
- Halk eğitimcilerinin yetiştirilmesi,
- Yayın yolu ile temel kültür eğitimi ve bu alandaki yayınları teşvik.

2. Millî Eğitim Bakanlığı'nın öteki örgütlerinin yöneteceği işler:

1) İlköğretim Genel Müdürlüğü, Akşam ilkokulları, ilkokul bitirme imtihanlarına hazırlayıcı kurslar, İlköğretim Kanununun getirdiği kurslar.

2) Orta Öğretim Genel Müdürlüğü, akşam ortaokulları ve liseleri, ortaokul ve lise bitirme imtihanlarına hazırlayıcı kurslar.

3) Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü, her dereceli öğretmen okulları bitirme imtihanlarına hazırlayıcı kurslar, ilgililerle işbirliği yapılarak halk eğitimi deneme projelerini hazırlama ve uygulama.

4) Üniversiteler ve Yüksek Okullar, halk için konferanslar, haftalar vb. çalışmalar, halk üniversiteleri ve akşam kursları, halk için çeşitli kurslar, halk için yayınlar.

5) Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, akşam sanat okul ve enstitüleri, iş okulları, akşam teknik ve tekniker okulları, çeşitli sanat kursları, mektupla öğretim.

6) Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, akşam sanat okul ve enstitüleri, çeşitli sanat kursları.

7) Ticaret Öğretim Genel Müdürlüğü, akşam ticaret okulları, çeşitli meslek kursları.

8) Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, çeşitli güzel sanat kursları, bölge sanat ve kültür merkezleri, halk tiyatroları, bandoları ve orkestraları, sergiler, galeriler.

9) Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, müzelerden halkın eğitim yolu ile faydalandırılması, gezici müzeler.

10) Kitaplıklar Genel Müdürlüğü, halk kitaplıkları ve okuma odaları, kitaplıklardan halkın geniş ölçüde faydalandırılması.

11) Yayın Müdürlüğü, yayınların yurt ölçüsünde dağıtımı, halk için hazırlanan kitap ve gereçlerin basımı.

12) Özel Okullar Genel Müdürlüğü, özel teşkilâtın yaptığı kursların çeşitlendirilmesi, desteklenmesi, teşvik ve kontrolü.

B) Öteki Devlet Örgütlerinin Yöneteceği Halk Eğitimi İşleri:

1) Diyanet İşleri Başkanlığı, din adamları için kurslar, vaiz ve hutbelerin halk ihtiyacına göre düzenlenmesi, halk için dinî ve ahlâkî yayınlar, uygun görülen dinî yayınların teşkilâta tamimi, kur'an kurslarının denetlenmesi.

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü, vakıf tesislerinin halk eğitimine yarayacak şekilde işletilmesi.

3) Adalet Bakanlığı, ceza ve islahahlerinde genel kültür, meslek ve iş edindirme için yapılacak halk eğitimi çalışmaları, ceza ve hukuk dâvalarıyla ilgili istatistiklere dayanarak meselelerin çözülmesi ve halka anlatılması.

4) Basın-Yayın ve Turizm Bakanlığı, tanıtıcı yayınlar, geziler tertibini temin ve teşvik turistlerin hâtırâ olarak satın alabilecekleri çeşitli şeylerin hazırlanması ve sattırılması, tanıtma ve turizm derneklerinin desteklenmesi, turistik tesisler için kâfiye eleman yetiştirilmesi, halk, için turistik yerler temini, radyoda halk eğitimi yayınlarının genişletilmesi, basın ahlâk yasası kurulu yolu ile örnek olayların okuyuculara geniş ölçüde duyurulmasının teşviki.

5) Çalışma Bakanlığı, çeşitli meslek kursları, işi öğretme ve işe yerleştirme, işçiye genel teknik bilgi verme.

6) İçişleri Bakanlığı, idareciler için halk eğitimi kursları ve seminerleri, sivil savunma ile ilgili konferanslar ve yayınlar, köy ihtiyar heyetlerinin ve belediyelerin eğitici hizmetlerinin artırılması ve teşviki.

7) Millî Savunma Bakanlığı, erlerin temel okuma-yazma ve genel kültür eğitimi, çeşitli teknik kurslar.

8) Ulaştırma Bakanlığı, ulaştırma ile ilgili meslek kursları, yurtiçi grup gezilerine indirmeli bilet usulü ile teşvik, ulaştırma araç ve tesislerinden halk eğitimi için faydalandırma.

9) İmar ve İskân Bakanlığı, çeşitli köy ve köy evi plânları hazırlanması, göçmen kabul ve geliştirme merkezlerinde halk eğitimi çalışmaları, yerel gereçleri değerlendirmek için incelemeler.

10) Bayındırlık Bakanlığı, Trafik eğitimi, halk eğitimi ile ilgili çeşitli bayındırlık çalışmaları, kurs ve seminerler, öteki bakanlıklar ve resmî teşekküllerin halk eğitimi ile ilgili çalışmaları.

11) Sanayi Bakanlığı, çeşitli küçük sanat kursları, küçük sanatların ihtiyaca göre düzenlenmesi ve geliştirilmesi için incelemeler ve halka yardım.

12) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, çeşitli halk sağlığı ve sağlık eğitimi çalışmaları, bu alanda eleman yetiştirme.

13) Ticaret Bakanlığı, kooperatifliğin düzenlenmesi ve geliştirilmesi.

14) Tarım Bakanlığı, çeşitli tarım kursları, tarım alet ve makinelerinin değerlendirilmesi hususunda incelemeler, hayvanî maddelerin muhafaza ve değerlendirilmesi eğitimi, arazi işleme eğitimi, hayvan ve bitki koruma eğitimi, orman muhafazası ve sevgisi, ev ekonomisi, çiftçi çocuklarının okul dışında yetiştirilmesi, halk için tarımsal yayınlar.

15) Beden Eğitimi Genel Müdürlüğü, geleneksel spor ve oyunların teşviki, yayılması ve sporculuk ruhunun geliştirilmesi, izciliğin köylere kadar yayılmasının teşviki, amatör sporculuğun desteklenmesi.

C) Derneklerin ve özel kurumların yapacağı halk eğitimi çalışmaları:

Toplum eğitimi ile ilgili çalışmalar sırasında özel kuruluşların veya derneklerin kendilerine düşen halk eğitimi işlerini ayrı ayrı yapmaları yetmez. İhtiyaca ve yerine göre birbirleri ile işbirliği yapmaları ve birkaç türlü çalışmayı birlikte ve dayanışma halinde yürütmeleri uygun olur.

İ L Â N:

Samsun İli Vezirköprü İlçesinde 1950 - 1952 yıllarında görevli olup, sonradan ilçemizden ayrılan ve vazife yerleri tesbit edilemeyen aşağıda adları yazılı öğretmenlerin aynı yıllardan olan alacakları ilçemiz mal müdürlüğüne gelmiş bulunmaktadır.

Mali yıl sonu yaklaşmakta olduğundan;

çocuk zammından alacaklı olan aynı yıla ait ikişer nüsha çocuk beyannamesi ile 2'er nüsha dilekçelerini, ek görev ve yolluktan alacaklı olan öğretmenlerin de ikişer nüsha mutemet dilekçelerini İlköğretim Müdürü Kenan Sungur adına Vezirköprü İlköğretim Müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur.

Çocuk Zammı Alacaklar

Öğretmenin Adı,Soyadı	Görev Yeri	Çocuk Sayısı	Alacak Miktarı	Tarihi	
Asım Erdoğan	Paşaköy Köyü	1	50.00	Ekim - Aralık Ocak - Şubat	1950 1951
Nizametin Bayram	Boğa Köyü	2	20.00	Şubat	1952
Mustafa Aksoy	Geriz Köyü	2	80.00	Kasım - Aralık Ocak - Şubat	1950 1951
Seydi Turgut	Aşağına Köyü	3	60.00	Ocak - Şubat	1951

Ek Görev Ücreti

Yaşar Yerinde	Meşeli Köyü	20.00	Ocak - Şubat	1950
Recai Uzunöner	Çekmeden Köyü	20.00	Ocak - Şubat	1950
Fahri Özcan	Gulâm Köyü	20.00	Ocak - Şubat	1950
Asım Erdoğan	Paşaköy Köyü	30.00	Aralık Ocak - Şubat	1950 1951
Ahmet Yücel	Ovacık Köyü	20.00	Ocak - Şubat	1951
Dursun Dilekoğlu	Gulâm Köyü	10.00	Şubat	1951

Sürekli Görev Yolluğu

Yaşar Yerinde	Meşeli Köyü	115.00	1950
Recai Uzunöner	Çekmeden Köyü	62.00	1950
Asım Erdoğan	Paşaköy Köyü	50.00	1950

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55